

TABAK OP DE BON

door F. Tymstra

Tijdens de 2e Wereldoorlog was er in Nederland gebrek aan allerlei producten, waaronder tabak. Om de aanwezige schaarse goederen te verdelen, werden ze gedistribueerd via een bonnenstelsel. Wekelijks kon men in de kranten lezen, welke bonnen tegen rantsoenen ingeleverd konden worden. Toen de oorlog in mei 1940 uitbrak, konden de tabaksfabrieken nog op oude voorraden teren. Maar bij aanvang van de distributie in 1942 waren de tekorten duidelijk merkbaar. Om aan de vraag naar tabaksproducten te voldoen, gingen fabrieken experimenteren met surrogaten, waarvoor men de meest uiteenlopende bladeren als grondstof gebruikte. De surrogaten vonden nog aftrek ook!

Ook kreeg de verbouw van tabak door amateurs een sterke impuls. Er verschenen boekjes en artikelen over de teelt en via de handel kon men het benodigde zaad kopen. Van overheidswege werden er fabrieken aangewezen die een vergunning kregen om de gedroogde tabak te fermenteren en van een verpakking te voorzien. Uiteindelijk kreeg de amateur-teler sigaren, sigaretten of gekorven tabak voor eigen gebruik retour. Doordat de invoer van tabak bijna stilstond en de bezetter een deel opeiste voor de Wehrmacht was er in 1944 vrijwel geen tabak meer op de bon te krijgen. Gelukkig kwam een jaar later de bevrijding en werd de invoer van tabak met mondjesmaat hervat. In het eerste jaar was de geïmporteerde tabak nog van inferieure kwaliteit, met name de tabak die uit Zuid-Amerika kwam. Langzaam werd de import uit Engeland, Amerika en Nederlands-Indië groter. Toch duurde het tot 1949 voor men besloot de totale distributie te beëindigen.

In verband met een publicatie over de tabaksdistributie zou ik graag gegevens, knipsels, artikelen, tips enz. ontvangen uit de periode 1942-1949. U kunt ze sturen naar F. Tymstra. Hartelijke dank!

TABAK OP KOMST.

Nu de tabakindustrie in het Zuiden, zooals gemeld, weer in werking is en een voorraad kan worden gevormd, zal binnenkort een geregelde toewijzing voor het geheele land kunnen geschieden, waarbij Noord en Zuid over één kam zullen worden geschoren. De gemiddelde consumentenprijs voor sigaren zal 15½ cent plus opcenten bedragen, voor kerftabak 26 cent plus opcenten per 40 gram, voor 20 sigaretten ongeveer 75 cent.

Het Parool 25 juni 1945

Op bon 51 veertig importsigaretten.

MET ingang van Vrijdagmiddag 21 September a.s. 12 uur kunnen op bon 51 der tabakskaart 40 Engelsche of Amerikaansche importsigaretten worden gekocht. Deze sigaretten zijn van de merken: Craven A. Craven Plain, Gold Flake, Players, State Express, Press 333, Shirley en Marveis. Men zal in het algemeen genoeg moeten nemen met het merk of de merken, welke de winkeller in voorraad heeft. Rhodesiasigaretten, sigaren of tabak mogen niet op dezen bon worden verkocht.

De Engelsche sigaretten zijn verpakt in doosjes van tien stuks, de Amerikaansche in pakjes van 20 stuks. De sigaretten zijn niet gebanderoleerd. De prijs der sigaretten bedraagt 60 ct. per 10 stuks of 1.20 per twintig stuks, waarbij de belasting, welke zonder banderoleering is voldaan, is inbegrepen. Op den nog geldigen bon 50 der tabakskaart en op rantsoenbonnen mogen geen Engelsche of Amerikaansche sigaretten worden verkocht.

Het Parool 21 september 1945